

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a esc tóta Maeri s'ra,
— dar prenumeratiunile se prínteseu
in tóte dílele.

Pretinlu pentru Ostrungari'a: pre anu
8 fi. pre 1/2 de anu 4 fi. pre unu tri-
lunni 2 fi. Ára pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre 1/2 de anu 5 fi.
pre unu triunni 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costá 15 cr.

Tóte siodienele si bani de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strafa Telaki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se prínteseu cu 7 cr. de
línia, si 30 cr. tacse timbrale.

O scena d'in tempulu epidemicu.

Coler'a: Ha, ha, ha! . . . bine-mi pare că te prinsei și pre tine . . . ; acum' te ducu și te prepadescu!

Asociatiunea d'in Aradu: Nute bucurá asiè tare, cà-ci n'ai prinsu nemicu. Au nu vedi, cà eu nu-su trupu cu viètia, ci o **naluca** numai?! . . . (suffá, si pe data se facú nevedinta.)

Coler'a (pentrú sine): Cu atât'a mai bine; — celu pucínu n'o sà mai am lucru si cu ea, si nu me voru blastemá ómenii pre mine pentru perirea ei!!

Romani!

Ungari'a, Austri'a, Franci'a, Americi'a adica mai t'ota lumea, este lovita de infricosaiudu **Krach**. — Numai noi „Gura-Satului“ stamu **neclatinati** — si fractus illabatur orbis.

Neci ca se pote altu-feliu.

Activitatea celoru dela bursa este impinsa de caira nescari speculatiuni aventurióse, pecandu vietii'na nostra este sustienuta de caira dragostea poporului romanu, coea ce e sigura si vecinica, pre catu tempu noi vomu tinda a respira aerulu celu curatu romanescu.

Credemu, ca noi ni facemu acesi'a saanta detoria.

Deci neci ca ne tememu neci de unu feliu de Krach pamentescu!

Cu nrulu actualu dare dicemu unu adio pentru triluniulu espiratu, si pasimu siguri inainte caira triluniulu urmatoriu Optomvre — Diccemvre 1873,

Conditiiunile de abouare sunt totu cele vechi (a se vedè in fruntariulu diurnariulu) 2 fi. fore contu si fore scadere.

La revedere romaniloru!

Aministrati'a dela „Gur'a Satului.“

Érasi monologu.

Dóne lni abia trecura,
De candu mundru me visam. —
Candu chiaru eu a mea figura,
In visu, mare o vedeam;

Candu o vedeam ca vladica
Susu in tronu cumu stralucea!
Dar' acesi'a e nemica!
Si mai mare ea era. . . .

Mii de ómeni cu sfiela
Me numiau de domnulu loru,
Toti erau mici, toti obiela, —
Singuru eram meteoru. . . .

Dómne cumu mi stá de bine
Mitr'a de metropolitu!
Cumu veniau sa mi-se 'nehine
Turm'a mea de pastoritu!

Cà-ci, cumu spunu, am fostu vladica,
Am fostu mare, am fostu domnu;
Dar' in fine éta-o clica
Pefuga placutu-mi somnu:

La congressu se adunara,
S'apueara si la votu, —
Minunatu! mie-mi rescara
Unu votutiú eu totulu — totu.

Remasu bunu metropolia!
Cátu departe sum de scopu! —
Barem Dómne dà sa via
Rondulu, sa fiu episcopu!

Se 'ntrunesece-acusi sinodulu,
Elu s'apuea a vota. —
Elu o sa deslege nodulu:
Mitr'a cine-o va portá?!

Am sa facu deci calculare,
— Socotela am sa facu —
Cà-ci acum' e su 'ntrebare —
Vladicesculu cumenacu.

Voiu lua deci la esamenu
Fia-care deputatu:
Contra carora am gravamenu?
Si pre cari am de contatu?

Ei sunt siese-dieci cu totulu,
Totu atatea voturi au, —
Inse e 'ntrebare: votulu
Pentru cine ei ilu dau?

Sum siguru cumu-cà *Dessecanulu,*
Babešu, Pop'a si Rotariu, —
Misiciu, Bonceiu, Belesiu, Bocsianulu,
Dreghiciu, Suciú, Borzu, Cadariu, —
Cosm'a, Borh'a si Stanesculu,
Borlea, Dringou, Pagub'a,
Si ai loru, cu *Chirilesculu,*
Toti pe mine voru vota.

Sciu ca *Popoviciu Alexa,*
Ca si totu de un'a elu.
Mi va face ce-va vexe,
Me va mania nitielu;
Inse *Janikám* sosesece, —
Oradanii inea vinu,
Cel'a taber'a 'ntregesece, —
Cesti'a toti mi se inchinu; —
D'in Ineu *Popoviciu Iosic'a*
Inea 'mi aduna vr'o duoi, —
Cumu pui-si aduna closic'a,
Sa-i salveze de nevoi.

Ionesculu nu e 'n socota,
Cà-ci o data e alu meu, —
Si mi-e contra cate-o data! . . .
Ce vrea?, scie 'lu Ddiu!

Am apoi sa legu o pace
Cu vr'o cãtiva tenerei,
Sciu cu densii ce-am de-a face,
Ca sa fia toti ai mei:
„Interesulu“ o sa lege,
O sa tiena, óstea mea, —
„Interesulu“ — se 'ntielege —
Me va face-a triumfa.
Ast'a 'n fine nu-e esintia:
Cineva de ce-mi dà votu, —
Pote are trebuintia,
Sa-i ajutu si eu ce potu; —

Cà-ci esinti'a este alta, —
Alta am si eu de scopu,
Eu am lipsa de unelta, —
Ca sa potu fi episcopu;

A jocá deci de vreti bine,
De vreti a jocá cu focu, —
Redica-ti-me pre mine —
Cà-ci ve saturu eu de jocu! !

Meziesianulu.

Anecdote.

V.

Prunculu țiganului omori gânsca unui omu. Pa-gubasiulu dete pre pruncu in judecata, era taia ro-ga pe judecatori, ca sa nu-i pedepsesca prunculu, ca-ei acela a cugetatu. ca gânsca e pasere, deca a vediatu aripe la ea!

VI.

Unu omu se duse la evreulu Itigu si ceru 5. fi in promutu. sa-si plateasca port'a. Judeulu pe unu diametate de anu ceru 5 fi. interesu.

Era bietulu omu, ca sa se mantuiasca de eces- curia, promise. ca i va da. La ce judeulu si numera cei 5 fi. Dara dupa ce bietulu omu a pusu banii in buzunariu, judeulu ii dise: frathe lone, achum'a are Dumnetia bani: platesce interulu, si apoi la toamna mai usioru vei pote plati capitalulu. Omulu confusu de necasuri, ii dete cei 5 fi. napoi, si remase de- toriu lui Itigu cu alti 5 fi. desi nu a dusu dela elu neci unu cruceriu.

VII.

Domnulu G. avea datina a se imbeta a-dese ori pe la ospetarii, si ser'a tardiu vinea a-casa mor- tu de betu. Acesta datina o avea si servitoriulu seu. — Intru o sera si domnulu si servitoriulu venira beti si se trautira pe unu patu, fore a sci unulu de altulu. In aintea dioriloru domnulu, desceptandu-se, striga: mai Stefane, vina de vedi, ce omu blastema- tu este lunga mine in patu? — Stefanu, care era culcatu cu capulu catra petiorele dului seu, respunde: togmai asiã este si cu mine in patu ore-care omu blastematu. Deci se prinse unulu pre altulu de capu, se palmuira bine. si numai intru una tardiu se cu- noseura, ca ei se batu intre sine.

VIII.

Unu barbatu, care duce o vietia invrajbita cu soci'a sa, voi a se despartii de dens'a; deci se are- tara inaintea Consistorialui. Presidele intraba pre barbatu, ca sa spuna pricin'a pentru ce voesce a se despartii de soci'a sa? Acesta respunde, ca muicrea lui este inderetnica. si neci candu nu s'a potutu svatui si intielege cu diusa intre 4. ochi. — (Este de sciutu, ca fiasce-care d'in ei nu avea numai cate unu ochiu.)

IX.

In spitalulu d'in opidulu M. adusera 4 morbosii, cari erau impresurati de colera. Mediculu li si tra- mise medicinile cuvenite. — Demanetia mediculu se duse la spitalu si intreba pre grigitoriulu: au luat morbosii medicinile, si au urmatu? Acel'a res- punde: au luat 3 insi si de locu au moritu; er' alu patrulu le-a aruncatu pe feresta, si acel'a s'a vindecatu!

X.

Doue muieri, un'a moraritia, era alta gradina- ritia, dupa ce amendoue si-au datu bancnotele la sehimbatoriulu de bani de la vam'a d'in D. unde era mare imbuldiela, fiasce-care d'intre ele se grabia, sa-si capete banii; deci moraritia impinse napoi pre gradinaritia, dicendu: mai nainte vine placin'a, apoi sicala'a! —

Dialogu

intre Dragutia si deputatulu a rogu omu X.

Dragutia: Me miru, domnule deputatu, ca cumu poteti ave Dvostre opiniunea publica si majoritatea precumpanitoria a romaniloru ortodossi pre parte-vi?! Spuneti-mi, rogu-ve, ce sa facu io, ca sa potu castiga acest'a mare bunetate nepreiiuvera?

Deputatulu: X. — Forte usioru este mediuloculu. — Si fi omu cumu se cade, sa departezi pentru totu- deun'a pre mancatorio-sfartomeisonulu, can'sa reulu, d'in giuru-ti, sa nu te amesteci in alegerile dictali, si apoi fericitu vei tu Dragutio. —

Dragutia: Hm! Mare sacrificiu! ca-ei cu sfarnario- mancatorio-meleonulu suntemu pre intima legati, si cele-l-alte conditiiuni sunt pre radicali. Pe'm ucmare, nu-ti potu urmari sfatulu Ditei. —

Deputatulu: X. In vezi si vezi veciloru deca sa nu te bucuri de general'a incredere a metropoliei.

Gorespundintia.

Gial'a germana (cottulu Bichisia.)

(Convingere intuitiva.) Cu ocaziunea unei incusitiuni, ce s'a facutu in contra parintelui Nic'a, a venit pre tapelu intrebarea, ca ore fiasca acera, ce se afli la parintele, servito- ria sau concubina-i este? Poporulu nisud sa convinga pre Radssimulu protopopu Chirila despre asertineea loru, adeca cumu-ca i este concubina. — Ei da Chirila odata cu capulu nu vrea sa creda, ci dinsulu afirmã ca i-este servitoria, si poflita argumentatiuni mai distate dela ei pentru asertimen- toru. Poporeali desi ii spunear, ca ciastite Dule, priintele merge la balu cu ea, si o pune in caratia de drept'a santiei sale, o porta de braci si alte; cu tote aceste Radssimulu Chirila nu a fost convinsu. — Dumnedieu inse a datu asiã de bine, ca domnia parintelui Nic'a a fostu fericita de a nas- ce unu coconu. Poporulu acum'a surprinsu de bucuria eschia- ma: acum'a vomu pote dora convinge pre cinstitul p- trupopu, ca preutes'a nostra e intru adeveru preatesa!*)

Farinariu.

Poveste.

Era unu popa romanescu cu numele N. Bastanu. Acesta popa are unu fiu cu numele Mihaiu. — Mihaiu a absolvatu gimnaziulu si dreptarile si era romanasia uteum- que bunisora. Va sa dica: s'a crescutu cu prescuri roma- nesci si elu a si iubitu prescurile, si a iubitu si natia, care i-a datu prescurile popei, ca sa-si hranesca prunculu.

Crescudu prunculu popei i crescu si velf'a, si cugeta pentru sine: deca remane elu pe lunga prescuri, nu mai are mancaru domnesci si asiã nu-lu va considerã nime ca pre domnu mare, — asiã se puse si-si parasã patria (Biha- rea) si prodi in Banatu.

Aici a facutu ca țiganulu cu pranele — cu prescur'a popesca*): se puse a se camanaci la unulu si altulu pana incapu de domnu la magari si de deputatu totu la magari. — Ei dar' elu nainte de a face acestu Genie-streich fuse- se alesu de natia si de deputatu la congresulu basericescu gr. or. adeca a basericeii la care a slugitu tata-seu, ca sa capete prescuri si sa cresca pre Mihaiu. — Prunculu popei: Mihaiu, de candu a incaputu la domnia a uitatu limb'a popei, — ca ei acum'a la congresulu electivu roma- nescu in Sabiuu, fore sa-lu fia pusu cineva**)) se puse si tienu unu toastu, dar' nu in limb'a popei, ci in a unguriloru! —

*) Ba neci acum' nu-lu veti convinge, ca-ei e pretenu cu pop'a. Red

**) Dar' sa nu patiesca era pe urma ca țiganulu cu pruncu. Red
**) Adeca a fostu procatoru nebagatu. Ergo tienu-si de plata. Red.

Telegrame originale.

Sucéva ²⁷/₁₀. Profesorii remani de aici plecarea adî, în corpore, cu trenul accelerat, la Cernauti, ca să se înscrie în Societatea pentru cultur'a și literatur'a poporului romanu d'în Bucovina.

Cernauti ²⁷/₁₀. Redactorulu trilingvu „Bukovinär pädagogische Blätter,” pe speșele guvernului, directorulu și vicelandeschulinspektorulu **Demeter Ispescu** este secretulu candidatulu pentru Reichsrath alu „Jungromănilor” bucovineni, ca capu acestei partide. Alegerea lui e sigură.

Publicatiune.

Subscrisulu Secretariatulu alu „Gurei Satului”, d'în consideratiune,

a., că pentru eparchiele Aradului și Caransêbesiului nu se afla norme positive despre acelea persoane, cari au dreptulu a portă procese divortiale și disciplinari, în numele partidelor litiganti și inculpati la forurile baserico-judecătorești, ca foruri matrimoniale și disciplinare;

b., că mai departe, fore atare norma pozitivă, se despăia și derapana moral'a publică și se scandalisăza poporulu nostru celu credinciosu, ajungendu abuzurile în acéș'a direcțiune pone la estrem'a potentia, încātu societatea omenésca nu se mai pôte sustiené în pace și ordine: ne aflămu îndreptatiti a introduce și în pre-dișele eparchii a le Aradului și Caransêbesiului în modu provisoriu Ordinatiunea Ven. Consistoriu Archidieceșanu d'în 10 și 13 Ianuaru, Nrulu 37. d'în anul 1872. care în omisă încependu d'în prim'a Ianuaru 1873. are putere absolutu obligatoriă retroactivă și pentru aceste două eparchii ale provinciei năștre metropolitane, — provocandu-se totu odata acei individi, cari voiescu a portă, ca defensori, procese divortiale și disciplinari, a se supune esamenului prescristu de acestu ordinu la secretariatele respectivelor consistorii eparchiale, — celu multu pone la domînea Tomii 1874. st. v. Ceea-ce se aduce spre îndreptare și mai de parte urmare la public'a cunoscintiă. Dela Secretariatulu Gurei Satului. Lun'a luminei cunoscintiă.

„Tand'a & Comp.“

Epistolă d'în ceriu.

Pré iubite patrónel!

Dómne bine e în voi! și eu binele acest'a numai cam pe vremea alegerei de vladica la Aradu va fi anulu de candu-lu sentiescu; — de atunci, iubite patrónel, de candu binevoisă a tiené parastasulu pentru mine. Ți multiamescu. — Ți voiu dá revanche-ulu!

Eu și aici sum generatulu, și aici depinde multu de la mine. — Ce ai doritu, se va implini. — Tu pr'în parastasu nu numai pe pamentu ti-ai cascigatu patroni și renume, ci și aici la noi în ceriu: m'ai castigatu pre mine, Știu pré bine ce ti-a fostu scopulu finalu pr'în parastasulu meu, și fiindu-că tu ai consideratu de instrumentu potrivitulu pentru scopurile tale chiaru parastasu și chiaru pentru mine, care pon' acum natiunei și basericeii tale, te și la ai tei, neci unu bine, neci unu servitiu mi vi-am facutu, eu singuru voiu fi instrumentulu celu mai tare pentru scopulu teu finalu. Eu în urmarea relatiunilor mele amicali de aici eu Árpád, Bendeguz, Tuhutum, Örs, Taksony, Szent István, Szent László, și ceia-l-alti voiu

ispravi ce voiu pôte. — Voiu conduceră, ca mintile celoru ce trebuie să te redice pre tine în tronulu aspirațiuniloru tale — la scopulu teu finalu, — să fia luminat și să fia în drept'a. Éra anîmele loru să bata pentru tine, și totu-si și 'iu în stangă; — Éra tu să fi la medîlocu, să fi unde ai doritu să ajunqi pr'în parastasulu meu!

Altmîntea pan' atunci te voiu mai însciintiă despre tréba.

NB. — Bucatarés'a văștra: Catiti'a, inca e aici. — Vomu lucră ce vomu pôte. — Pro primo: îi voiu esoperă iertatiune. Și merita seroș'a, că-ci ca bucatarés'a vi-a servitu cu bucati bune. Multu va contribuă la iertatiunea ei, că și tu ai asistatu la înmormentare. A meritatu, că-ci în viétia s'a portatu bine. —

Damjanich, m. p.

și pentru ortaciil lui.

Ursici.

(§) — Ce mai face „brav'a” ten-rime d'în Aradu? — Inca totu prinde musce!

(Unu avaru.) Conteș P . . și este de o avuția proverbială. În o di, venira la elu cătiva visitatori cu frunte pline de sudóre și cu respiratiunea silita, că-ci éra o caldura escesivă. Avarulu nostru vede, că nu se pôte dispensă de a dá ce-va óșpetiloru sei pentru a-i recorí; inse a dá, îi veniá preste capu. La fine, elu și-calcă pre anima: domnilor, aveti să ve recoriti pré bine. —

— Oh!

— Da, da! E pré caldu, trebuie să ve recoriti. Și cu unu gestu plinu de marire, dișe catra servitoriulu sen: Ieseși! deschide ferestrele! . . .

Tóc'a Redactiunei și a Aministratiunei.

Actualulu nru este celu d'în urma, care se mai tramite dniloru fosti abonati pre unu triloniu numai. Ceremu dara cu întetire grabnic'a reabonare, pentru ca să ne scimă orientă de tempuriu.

Dlul Mihaiu Miocu în R. Ch. — Ne fiindu însemnatu pre care triloniu ai binevoitu a tramite abonamentulu, și fiindu elu tramisă în decursulu triloniului Iuliu — Sept. te-amu înregistratu pentru acestu triloniu și nrii aparuti ti i-amu tramisă. Fii bunu reînnoesce-lu.

Dlul D. Simaiu în V. Costulu abonamentulu pre unu semestru sunt 4 fi. și nu 3 fi. Ceremu inca unulu.

Casinului d'în Buteni: Pretiulu diurnalul pre unu triloniu face 2 fi. și nu fi. 1. er. 50. deci remaneti în restantia cu er. 50.

Dlul V. M. în Cernauti: ceremu concursulu spiritalu și pentru viitoriu, Salutare!

Dlul M. B. în C. m. — „Anunciulu” despre nescari detorii de refuitu, neavendu neci o subscriere, și în form'a acéș'a nepotendu fi întieleșu de catra nimere, — nu se publica.

Dlul T. Rubenescu în M. — După ce DTA a venit a ni te oteri ca colaboratoru estraneu, — conforma cererei DTele, ti-amu asemnatu diurnalulu nostru dela nrulu precedinte. Aduna numai anecdote, povesei, similituri și ghicituri populare, apoi mai și nescari abonati d'în poporu!